

Recenze

Aladinova kouzelná lampa – publikace pro děti

Vzdělávací a didaktický institut ABC Music (M. Navrátilová, M. Sochor)

Svůj první film, který byl určen výhradně dětskému publiku, jsem natočil v roce 1985 a musím říct, že tehdy jsem ani netušil, do jak specifické tvůrčí oblasti vstupuji. Už při psaní scénáře jsem si uvědomil, že dítě není malý dospělý a že je s ním tudíž nutno rozmlouvat skrze umělecké dílo jiným způsobem než s divákem o generaci či generace starším. Byl jsem proto velmi zvědav, jak si s touto specifickou rozmluvou poradí autoři projektu *Aladinova kouzelná lampa*, který, jak jsem záhy pochopil, není určen pouze k pasivnímu vnímání, ale předpokládá i aktivní účast dítěte. Za velice sympatický a potřebný považuji již samotný nápad přimět dítě, aby prostřednictvím tohoto projektu aspoň na čas opustilo svět pasivního vnímání reality, tedy svět, ve kterém komunikuje s ostatními lidmi především přes obrazovku počítače či malého displeje mobilního telefonu, svět, kde kontakt i s jeho vrstevníky probíhá zejména přes SMS či nejrůznější sociální sítě. Je to paradoxní, ale v době, ve které má technika výrazně pomáhat komunikaci mezi lidmi, žijí lidé a děti obzvláště čím dál více ve společenské izolaci, v osamění. Vzhledem k této situaci považuji tedy touhu autorů publikace po návratu dítěte k hravosti, pocitu sounáležitosti s ostatními a v neposlední řadě ke znovuoživení nádherného světa fantazie v dětské mysli za úžasnou, potřebnou a hlavně velice originální.

Rozdělení publikace na čtyři části je logické a inspirativní nejen pro pedagoga, ale zejména pro dětského čtenáře, který se po seznámení s literární podobou pohádky může stát i aktivním hrdinou, splňujícím nejen zadané úkoly, ale díky dramatizaci textu se může proměnit i v hereckého představitele některé z pohádkových postav. Celá koncepce projektu směřuje tedy k hlavnímu a tolik potřebnému cíli, kterým je zaktivování dítěte, a to zapojením jeho čím dál více strádající fantazie a představivosti do hry na svět, ve kterém se běžně nepohybuje, ale který ho nutí řešit neobvyklé vztahy a situace. Hra na herce je totiž spolehlivou pákou, která každého jedince, a to nejen dětského, přenáší z všednosti do abstraktního, v tomto případě pohádkového světa, ve kterém se lze pohybovat právě a jen díky zmobilizované fantazii a představivosti.

Nezpochybnitelnou hodnotou projektu Aladin je úvodní část knížky, ve které se dítě seznamuje se samotnou pohádkou prostřednictvím její literární podoby. Slovní zásoba a schopnost gramaticky správné větné stavby je u současných dětí velmi omezena; dítě je totiž navyklé vyjadřovat se písemně převážně v internetovém světě, ve kterém se stala zvykem ignorace interpunkce i psaní malých a velkých písmen a kde se vystačí pouze s heslovitým vyjadřováním s minimálním počtem slov. Setkání s krásnou češtinou literární podoby pohádky *Aladinova kouzelná lampa* by se tudíž mělo stát pro dnešní internetové dítě, odvyklé číst krásnou literaturu, zážitkem, který by měl jednak povzbudit jeho nepřilíš rozvinutou fantazii, ale měl by ho zejména přivést i ke kultuře vyjadřování, a to nejen písemného.

Celý projekt Aladin je mimo jiné sympatický i tím, že pedagog považuje dítě za inteligentního partnera, jemuž je smysluplné klást otázky a dávat mu tvůrčí úkoly, a to s důvěrou, že vše dobře zvládne. Obzvláště v dnešní době, ve které se stalo kultem násilí a primitivismus v nejrůznějších podobách, je tedy výchovný projekt Aladin, který již malé děti vede k pozitivnímu, humánnímu vnímání světa, velice vítanou aktivitou; domnívám se proto, že celý tvůrčí kolektiv, vedený PaedDr. Márií Navrátilovou, si zaslouží uznání a podporu všech, kteří si uvědomují, že cokoliv, co bude zanedbáno v komunikaci s člověkem již v jeho útlém dětství, se v dospělosti jen s obtížemi dohání. Pomáhat dítěti orientovat se v hodnotách života pomocí různého využití klasické pohádky považuji tedy za velice šťastný a hodnotný nápad, za který by měly být všem dospělým vděční především ti, jimž je publikace *Aladinova kouzelná lampa* určena – děti.

V Praze 25. dubna 2017

Zdeněk Zelenka
scenárista a režisér